Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

zo 17. júna 2021 *

„Odvolanie – Európsky sociálny fond (ESF) – Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) – Čiastočné zrušenie pomoci pre operačné programy v Českej republike – Smernica 2004/18/ES – Článok 16 písm. b) – Osobitná výnimka – Verejné zákazky na služby týkajúce sa programového materiálu určeného na vysielanie“

Vo veci C-862/19 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 26. novembra 2019,

Česká republika, v zastúpení: M. Smolek, O. Serdula, J. Vláčil a I. Gavrilová, splnomocnení zástupcovia,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Európska komisia, v zastúpení: P. Ondrůšek a P. Arenas, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

Poľská republika,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia M. Ilešič, E. Juhász (spravodajca), C. Lycourgos a I. Jarukaitis,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 29. októbra 2020,

* Jazyk konania: čeština.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojím odvolaním sa Česká republika domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 12. septembra 2019, Česká republika/Komisia (T-629/17, neuverejnený, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2019:596), ktorým Všeobecný súd zamietol jej žalobu o zrušenie vykonávacieho rozhodnutia Komisie C(2017) 4682 final zo 6. júla 2017, ktorým sa zrušuje časť pomoci Európskeho sociálneho fondu pre operačný program „Vzdelávanie pre konkurencieschopnosť“ v rámci cieľov „Konvergencia“ a „Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť“ v Českej republike a časť pomoci Európskeho fondu pre regionálny rozvoj pre operačné programy „Výskum a vývoj pre inovácie“ v rámci cieľa „Konvergencia“ v Českej republike a „Technická pomoc“ v rámci cieľov „Konvergencia“ a „Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť“ v Českej republike (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

Smernica 92/50/EHS

2 Článok 1 písm. a) bod iv) smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, 1992, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322), ktorá bola zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132), stanovoval:

„Na účely tejto smernice:

a) ‚verejné zmluvy na poskytnutie služieb‘ sú odplatné zmluvy uzavreté písomne medzi poskytovateľom služieb a obstarávateľom, s výnimkou:

…

iv) zmlúv o kúpe, vývoji, produkcii alebo koprodukcii programového materiálu prevádzkovateľmi vysielania, alebo zmlúv na vysielací čas“.

Smernica 2004/18

3 Odôvodnenie 25 smernice 2004/18, ktorá bola zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 65), ale ktorá sa v prejednávanej veci uplatňuje *ratione temporis*, stanovovalo:

„Zadávanie verejných zákaziek na určité audiovizuálne služby v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania by malo umožňovať zohľadňovanie kultúrneho alebo spoločenského významu, čo má za následok, že sa na ne nemôžu uplatňovať pravidlá verejného obstarávania. Z týchto dôvodov sa musí prijať výnimka pre verejné zákazky na služby pri nákupe, vývoji, produkcii alebo koprodukcii hotových programov a ďalších prípravných služieb, napríklad služieb týkajúcich sa scenárov alebo umeleckých výkonov potrebných na výrobu programu, a pre zákazky týkajúce sa

vysielacích časov. Táto výnimka by sa však nemala vzťahovať na dodávku technického vybavenia potrebného pre produkciu, koprodukciu a vysielanie takýchto programov. Vysielanie by malo byť vymedzené ako prenos a šírenie prostredníctvom akejkoľvek formy elektronickej siete.“

4 Článok 16 písm. b) smernice 2004/18 stanovoval:

„Táto smernica sa nevzťahuje na verejné zákazky na služby, ktorých predmetom je:

…

b) nadobudnutie, vývoj, produkcia alebo koprodukcia programového materiálu určeného na vysielanie vysielateľmi a zákazky týkajúce sa vysielacích časov“.

Smernica 2014/24

5 Článok 10 písm. b) smernice 2014/24 stanovuje:

„Táto smernica sa neuplatňuje na verejné zákazky na poskytnutie služieb, ktorých predmetom je/sú:

…

b) nadobudnutie, vývoj, produkcia alebo koprodukcia programového materiálu určeného pre audiovizuálne mediálne služby alebo rozhlasové mediálne služby, ktoré zadávajú poskytovatelia audiovizuálnych alebo rozhlasových mediálnych služieb, alebo zákazky na vysielací čas alebo poskytovanie programov, ktoré sa zadávajú poskytovateľom audiovizuálnych alebo rozhlasových mediálnych služieb. …“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

6 Okolnosti predchádzajúce sporu sú uvedené v bodoch 1 až 10 napadnutého rozsudku. Pre potreby tohto konania ich možno zhrnúť takto.

7 Rozhodnutiami K(2007) 5113 z 12. októbra 2007, K(2007) 6920 z 27. decembra 2007 a K(2008) 5344 z 25. septembra 2008 Európska komisia prijala operačný program „Vzdelávanie pre konkurencieschopnosť“, operačný program „Výskum a vývoj pre inovácie“ a operačný program „Technická pomoc“, ktoré Česká republika navrhla podľa článku 32 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. EÚ L 210, 2006, s. 25).

8 Od 14. do 16. apríla 2014 Komisia vykonala audit verejných zákaziek na vysielacie služby spolufinancované Českou republikou z prostriedkov Európskeho fondu pre regionálny rozvoj (EFRR) a Európskeho sociálneho fondu (ESF) predovšetkým v rámci uvedených operačných programov. V audítorskej správe Komisia uviedla, že štyri z týchto verejných zákaziek boli zadané priamo bez uverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania. Komisia sa však domnievala, že takéto priame zadanie nie je prípustné, keďže uvedené zákazky nemohli byť predmetom výnimky týkajúcej sa „nadobudnutia, vývoja, produkcie alebo koprodukcie programového materiálu určeného na vysielanie vysielateľmi“ stanovenej v článku 16 písm. b)

smernice 2004/18 (ďalej len „sporná výnimka“). Konkrétne štyri dotknuté zákazky boli zadané ministerstvom pre miestny rozvoj a ministerstvom školstva, mládeže a telovýchovy, zatiaľ čo podľa Komisie sa táto výnimka uplatňuje len na verejných obstarávateľov, ktorí sú vysielateľmi.

9 V nadväznosti na konanie o finančnej oprave, ktoré začala Komisia 17. júna 2016, v rámci ktorého Česká republika tvrdila, že sporná výnimka sa uplatňuje nielen na vysielateľov, ale aj na všetkých verejných obstarávateľov, prijala Komisia sporné rozhodnutie, pričom zrušila časť pomoci z ESF v rámci operačného programu „Vzdelávanie pre konkurencieschopnosť“ v rámci cieľov „Konvergencia“ a „Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť“ v Českej republike a časť pomoci EFRR pre operačné programy „Výskum a vývoj pre inovácie“ v rámci cieľa „Konvergencia“ v Českej republike a „Technická pomoc“ v rámci cieľov „Konvergencia“ a „Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť“ v Českej republike. Sporným rozhodnutím Komisia prijala finančné opravy vo vzťahu k Českej republike.

Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

10 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 18. septembra 2017 Česká republika podala žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia. Komisia navrhla, aby Všeobecný súd zamietol žalobu ako nedôvodnú. V rámci konania pred Všeobecným súdom Poľská republika vstúpila do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov Českej republiky.

11 Na podporu svojej žaloby v prvostupňovom konaní Česká republika uviedla jediný žalobný dôvod založený na porušení článku 99 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1083/2006 v spojení s článkom 16 písm. b) smernice 2004/18. Česká republika konkrétne tvrdila, že priame zadanie sporných verejných zákaziek bolo v súlade s článkom 16 písm. b) smernice 2004/18 a že v dôsledku toho finančné opravy prijaté Komisiou neboli odôvodnené. Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd zamietol tento jediný žalobný dôvod a v dôsledku toho zamietol žalobu tohto členského štátu.

Návrhy účastníkov konania na Súdnom dvore

12 Česká republika navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– zrušil sporné rozhodnutie a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

13 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil Českej republike povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

Argumentácia účastníkov konania

14 Na podporu odvolania odvolateľka predkladá jediný odvolací dôvod spočívajúci v porušení článku 16 písm. b) smernice 2004/18. Tento odvolací dôvod má za cieľ preukázať, že uplatnenie spornej výnimky stanovenej v tomto ustanovení sa neobmedzuje na verejné zákazky na služby zadávané vysielateľmi v postavení verejných obstarávateľov.

15 Jediný odvolací dôvod Českej republiky obsahuje štyri série tvrdení, ktoré sa týkajú genézy tohto ustanovenia a jeho doslovného, teleologického a systematického výkladu.

16 Vo viacerých tvrdeniach týkajúcich sa genézy článku 16 písm. b) smernice 2004/18 Česká republika predovšetkým tvrdí, že hoci návrh smernice Komisie o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb z 13. decembra 1990 [KOM(1990) 372 v konečnom znení], ktorý viedol k prijatiu smernice 92/50, smeroval k výnimke týkajúcej sa len nákupu programového materiálu vysielateľmi, legislatívny proces rozšíril rozsah tejto výnimky tak, aby zahŕňala vývoj, produkciu alebo koprodukciu programového materiálu vysielateľmi. V takých prípadoch je vysielateľ poskytovateľom služby vývoja, produkcie alebo koprodukcie programového materiálu. V dôsledku toho sa článok 1 písm. a) bod iv) smernice 92/50 mal uplatniť aj na verejné zákazky, pri ktorých vysielateľ nebol obstarávateľom, ale jeho zmluvným partnerom.

17 Česká republika ďalej tvrdí, že legislatívny proces, ktorý viedol k prijatiu smernice 2004/18, ktorý začal predložením návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na dodávku tovaru, verejných zákaziek na služby a verejných zákaziek na práce z 11. júla 2000 [KOM(2000) 275 v konečnom znení], preukazuje, že normotvorca Únie pri definovaní spornej výnimky zaviedol pojem programový materiál „určený na vysielanie“. Dôraz tak bol kladený na predmet zákazky a jej použitie, a nie na osobu, ktorá v rámci uvedeného obstarávania vykonáva funkciu verejného obstarávateľa.

18 Napokon Česká republika tvrdí, že návrhom smernice Európskeho parlamentu a Rady o verejnom obstarávaní z 20. decembra 2011 [KOM(2011) 896 v konečnom znení], ktorý viedol k prijatiu smernice 2014/24, Komisia navrhla obmedziť spornú výnimku na verejných obstarávateľov, ktorí sú vysielateľmi. Podľa tohto členského štátu Komisia v tejto súvislosti opäť neuspela, pretože článok 10 písm. b) smernice 2014/24, tak ako ho prijal normotvorca Únie, stanovuje širšiu výnimku, než akú navrhla Komisia, a táto výnimka nesúvisí s osobou vykonávajúcou funkciu verejného obstarávateľa. Napokon Česká republika spochybňuje výklad článku 10 písm. b) smernice 2014/24, ktorý Všeobecný súd vykonal v bode 73 napadnutého rozsudku.

19 Česká republika z toho vyvodzuje, že výnimka uvedená v článku 16 písm. b) smernice 2004/18, ktorá je v platnosti už takmer 30 rokov, sa nikdy neobmedzovala len na verejné zákazky, ktoré zadávajú vysielatelia konajúci ako verejní obstarávatelia. Podľa tohto členského štátu je preto výklad tohto článku 16 písm. b) uvedený Všeobecným súdom v napadnutom rozsudku v rozpore s tým, čo vyplýva z legislatívneho procesu, ktorý viedol k prijatiu tejto smernice, a z iných legislatívnych procesov v danej oblasti, ako aj zámeru normotvorcu Únie vyjadreného v rámci uvedených procesov.

20 Prostredníctvom série tvrdení, ktoré sa týkajú doslovného výkladu článku 16 písm. b) smernice 2004/18, Česká republika tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď odmietol pripustiť, že pôsobnosť tohto ustanovenia nie je obmedzená na verejné zákazky uzatvárané vysielateľmi konajúcimi ako verejní obstarávatelia.

21 Na jednej strane tento členský štát, pripomínajúc, že v bode 41 napadnutého rozsudku bolo uznané, že výraz „vysielateľmi“ sa môže týkať tak verejného obstarávateľa, ako aj predmetu zákazky a vysielania, Všeobecnému súdu vytýka, že v bodoch 55 a 56 tohto rozsudku dospel k záveru, že súvislosť medzi výrazmi „vysielateľmi“ a „programového materiálu určeného na vysielanie“ existuje len v nemeckej verzii, pričom ostatné jazykové verzie sú nejednoznačné, a že jediná jazyková verzia nemôže slúžiť ako základ pre výklad príslušného ustanovenia. Podľa uvedeného členského štátu však aj iné verzie, a to verzia v českom, gréckom, anglickom, francúzskom, chorvátskom, litovskom, maďarskom, holandskom, poľskom, rumunskom a slovenskom jazyku, potvrdzujú existenciu tohto vzťahu.

22 Na druhej strane aj za predpokladu, že by v článku 16 písm. b) smernice 2004/18 bol výraz „vysielateľmi“ skutočne spojený s výrazom „nadobudnutie, vývoj, produkcia alebo koprodukcia programového materiálu“, sporná výnimka by sa aj tak neobmedzila na verejné zákazky, ktoré uzatvárajú vysielatelia konajúci ako verejní obstarávatelia. Toto ustanovenie totiž výslovne neuvádza, že vysielateľ musí byť verejným obstarávateľom dotknutej verejnej zákazky. Ak však vysielateľ vyvíja, produkuje alebo koprodukuje programový materiál, a teda poskytuje službu, nemôže byť podľa Českej republiky verejným obstarávateľom verejnej zákazky. V dôsledku toho tento členský štát tvrdí, že Všeobecný súd v bode 64 napadnutého rozsudku nesprávne odmietol jej argumentáciu, na ktorú tento bod odkazuje.

23 Sériou tvrdení týkajúcich sa teleologického výkladu článku 16 písm. b) smernice 2004/18 Česká republika po prvé tvrdí, že Všeobecný súd v bode 57 napadnutého rozsudku nesprávne dospel k záveru, že jej argumentácia, podľa ktorej sa sporná výnimka vzťahuje len na verejné zákazky na služby týkajúce sa programového materiálu určeného na vysielanie vysielateľmi bez ohľadu na verejného obstarávateľa, nemá oporu v odôvodnení 25 smernice 2004/18. Tento členský štát zdôrazňuje, že toto odôvodnenie vymedzuje pôsobnosť spornej výnimky nie vzhľadom na identitu verejného obstarávateľa, ale na predmet zákazky, a domnieva sa, že k tomuto konštatovaniu je potrebné dospieť, pretože vysielatelia nie sú v tomto odôvodnení uvedení.

24 Po druhé podľa Českej republiky Všeobecný súd v bode 49 napadnutého rozsudku nesprávne dospel k záveru, že vloženie výrazu „určeného na vysielanie“ uvedeného v článku 16 písm. b) smernice 2004/18 zodpovedá zámeru normotvorcu Únie „výslovne odkázať na verejné zákazky na služby zadávané vysielateľmi na programový materiál určený na vysielanie prostredníctvom akejkoľvek elektronickej komunikačnej siete vrátane internetu“. Tvrdí, že aj bez pridania výrazu „určený na vysielanie“ toto ustanovenie nevyvoláva žiadne pochybnosti, pokiaľ ide o skutočnosť, že programy možno vysielať prostredníctvom akejkoľvek elektronickej siete, a domnieva sa, že Všeobecný súd nesprávne rozhodol, že tento záver je v súlade s duchom poslednej vety odôvodnenia 25 smernice 2004/18, podľa ktorej „‚vysielanie‘ by malo byť vymedzené ako prenos a šírenie prostredníctvom akejkoľvek formy elektronickej siete“.

25 Po tretie Česká republika zastáva názor, že Všeobecný súd nesprávne vyvodil cieľ spornej výnimky z rozsudku z 13. decembra 2007, Bayerischer Rundfunk a i. (C-337/06, EU:C:2007:786). Na jednej strane sa totiž vec, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, ako to vyplýva z bodov 2, 23 a 29 tohto rozsudku, týka otázky, či nemeckí verejnoprávni vysielatelia vzhľadom na spôsob ich financovania predstavovali verejných obstarávateľov v zmysle smernice 2004/18 a či sa výnimka

týkajúca sa programového materiálu vzťahovala aj na upratovacie služby. Tento členský štát tvrdí, že úvahy uvedené v bode 62 uvedeného rozsudku, podľa ktorých sa sporná výnimka týkala verejného obstarávania služieb, ktoré sa týkali samotného poslania vysielateľov, logicky vyplývali zo skutočnosti, že Súdny dvor odlíšil upratovanie od tvorby programového materiálu a že Súdny dvor odkázal na verejnoprávny charakter bez toho, aby mal v úmysle vytvoriť novú podmienku pre uplatnenie tejto výnimky.

26 Na druhej strane Česká republika tvrdí, že vysvetlenia poskytnuté Všeobecným súdom v bodoch 38 a 39 napadnutého rozsudku, podľa ktorých je sporná výnimka založená na verejnoprávnom poslaní verejnoprávnych vysielateľov a že na verejných obstarávateľov, ktorí takéto verejnoprávne poslanie nemajú, sa táto výnimka nevzťahuje, nie sú potvrdené rozsudkom z 13. decembra 2007, Bayerischer Rundfunk a i. (C-337/06, EU:C:2007:786), hoci sa treba opierať o závery tohto rozsudku. Podľa Českej republiky z nich totiž nevyplýva, že verejnoprávne poslanie verejnoprávnych vysielateľov, ktoré odôvodňuje spornú výnimku, by malo byť chránené len vtedy, ak je vysielateľ verejným obstarávateľom. Sporná výnimka sa teda uplatňuje aj na činnosť vysielateľa, ktorý vystupuje ako poskytovateľ programového materiálu bez toho, aby v súvislosti s touto činnosťou bol verejným obstarávateľom.

27 Viacerými tvrdeniami, ktoré sa týkajú systematického výkladu článku 16 písm. b) smernice 2004/18, Česká republika tvrdí, že nesprávnosť výkladu tohto ustanovenia použitého Všeobecným súdom je podporená skutočnosťou, že uvedené ustanovenie obsahuje aj inú výnimku pre zákazky týkajúce sa vysielacích časov. Pokiaľ ide o tieto zákazky, niet pochýb o tom, že vysielateľ nemá byť v roli verejného obstarávateľa, ale v roli poskytovateľa charakteristického plnenia, teda vlastného vysielacieho času. Tento členský štát zdôrazňuje, že túto skutočnosť Všeobecný súd nespochybnil, a v tejto súvislosti odkazuje na bod 61 napadnutého rozsudku.

28 Podľa Komisie treba argumentáciu Českej republiky v jej odvolaní odmietnuť v celom rozsahu a toto odvolanie treba zamietnuť.

Posúdenie Súdnym dvorom

29 Sériou tvrdení, ktoré sa týkajú doslovného výkladu článku 16 písm. b) smernice 2004/18 a ktoré treba preskúmať v prvom rade, Česká republika tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď odmietol pripustiť, že znenie tohto ustanovenia neobmedzuje spornú výnimku na verejné zákazky, ktoré vysielatelia uzatvárajú ako verejní obstarávatelia.

30 Pokiaľ ide na jednej strane o tvrdenia uvedené v bode 21 tohto rozsudku, treba uviesť, že aj za predpokladu, že niektoré jazykové verzie článku 16 písm. b) smernice 2004/18, ktoré uvádza Česká republika, by mohli potvrdzovať doslovný výklad tohto ustanovenia, ktorý navrhuje, nič to nemení na tom, že tento členský štát nemôže preukázať, že medzi jazykovými verziami tohto ustanovenia neexistujú rozdiely, ani vyvrátiť konštatovanie uvedené v bode 41 napadnutého rozsudku, že výraz „vysielateľmi“ sa môže týkať tak „nadobudnutia, vývoja, produkcie alebo koprodukcie programového materiálu“, ako aj „vysielania“.

31 Rovnako sa zdá, že vloženie výrazu „určeného na vysielanie“ normotvorcom Únie do znenia článku 16 písm. b) smernice 2004/18, ktoré predstavuje zdroj gramatických nejasností, viedlo k rozdielnym jazykovým verziám tohto ustanovenia. Žiadne z tvrdení, ktoré v tejto súvislosti uviedla Česká republika, nevyvracia skutočnosť, že použitie tohto výrazu spôsobilo gramatickú nejednoznačnosť väčšiny jazykových verzií článku 16 písm. b) smernice 2004/18, ako to uviedol Všeobecný súd v bodoch 41 a 52 až 54 napadnutého rozsudku.

32 Navyše, ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 77 až 79 svojich návrhov, uvedený výraz sa nenachádza v bulharskej a slovinskej jazykovej verzii tohto ustanovenia a toto opomenutie zdôrazňuje rozdiely existujúce medzi verziami uvedeného ustanovenia.

33 Všeobecný súd teda v bode 55 napadnutého rozsudku správne pripomenul, že ustanovenia práva Únie sa majú vykladať a uplatňovať jednotným spôsobom s prihliadnutím na znenia vyhotovené vo všetkých jazykoch Európskej únie (rozsudok zo 6. júna 2018, Tarragó da Silveira, C-250/17, EU:C:2018:398, bod 20 a citovaná judikatúra), a že v prípade rozporu medzi rôznymi jazykovými zneniami sa má predmetné ustanovenie práva Únie vykladať v závislosti od všeobecnej systematiky a účelu právneho predpisu, ktorého je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júla 2016, Ambisig, C-46/15, EU:C:2016:530, bod 48 a citovanú judikatúru).

34 Za týchto podmienok nemožno Všeobecnému súdu vytýkať, že v bode 41 napadnutého rozsudku rozhodol, že na účely výkladu uvedeného ustanovenia bolo potrebné zohľadniť ciele sledované právnou úpravou, ktorej súčasťou je toto ustanovenie, ako aj jej kontext, ani že v bode 56 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že vzhľadom na nejednoznačnú povahu rôznych jazykových verzií sporného ustanovenia treba tvrdenia založené na znení tohto ustanovenia zo strany Českej republiky odmietnuť ako nedôvodné.

35 Na druhej strane z rovnakých dôvodov treba poznamenať, že argumentácia Českej republiky uvedená v bode 22 tohto rozsudku v rozsahu, v akom sa zakladá na jednom z možných výkladov znenia článku 16 písm. b) smernice 2004/18, nemôže sama osebe spochybniť konštatovania Všeobecného súdu uvedené v bode 64 napadnutého rozsudku, ktoré ho viedli k odmietnutiu výkladu tohto ustanovenia, ktorý navrhuje tento členský štát.

36 V každom prípade možnosť, že vysielatelia vystupujú ako poskytovatelia, nemá žiaden vplyv na otázku, či sa sporná výnimka, v súvislosti s verejnými obstarávateľmi, vzťahuje len na vysielateľov.

37 V druhom rade treba preskúmať sériu tvrdení Českej republiky týkajúcich sa genézy článku 16 písm. b) smernice 2004/18.

38 Pokiaľ ide o tvrdenie uvedené v bode 16 tohto rozsudku, Česká republika nespochybňuje, že pôvodný návrh Komisie, ktorý viedol k prijatiu smernice 92/50, v rozsahu, v akom predpokladal výnimku týkajúcu sa nákupu programového materiálu vysielateľmi, stanovil, že táto výnimka sa obmedzuje výlučne na zákazky, ktorých verejným obstarávateľom je vysielateľ.

39 Ako však Komisia správne tvrdí, zmeny, ku ktorým došlo počas tohto legislatívneho procesu s cieľom zmeniť pôvodný návrh Komisie, na ktoré sa odvoláva tento členský štát, spresnili a doplnili druhy služieb, na ktoré sa vzťahuje sporná výnimka. Z takejto zmeny vecnej pôsobnosti tejto výnimky však nemožno vyvodiť, že tieto zmeny rozšírili okruh subjektov, ktoré ju môžu využiť.

40 Pokiaľ ide o tvrdenie uvedené v bode 17 tohto rozsudku týkajúce sa legislatívneho procesu, ktorý viedol k prijatiu smernice 2004/18, treba uviesť, že zmeny definície spornej výnimky neboli vykonané s cieľom zdôrazniť kritérium týkajúce sa predmetu zákazky na úkor kritéria týkajúceho sa identity verejného obstarávateľa Zavedenie výrazu „určeného na vysielanie“ do znenia tejto výnimky normotvorcom Únie bolo odôvodnené potrebou prispôsobiť sa technologickému pokroku, konkrétne rozšíreniu vysielania prostredníctvom internetu, ako to okrem iného dokazuje posledná veta odôvodnenia 25 smernice 2004/18.

41 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v odporúčaní Európskeho parlamentu z 19. júna 2003 (A5 – 0242/2003) pre druhé čítanie k spoločnej pozícii Rady na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na dodávku tovaru, verejných zákaziek na služby a verejných zákaziek na práce sa odkazuje na vloženie výrazu „určeného na vysielanie“ do článku 16 písm. b) smernice 2004/18. Na stranách 24 a 25 tohto dokumentu sa v súvislosti so zmenou 25 uvádza „odôvodnenie“ tohto vloženia takto: „nadobudnutie, vývoj, produkcia alebo koprodukcia programového materiálu vysielateľmi a zákazky na vysielací čas sú už z dôvodov súvisiacich s tvorbou a redakčnou činnosťou vylúčené z rozsahu pôsobnosti smernice. Cieľom tohto pozmeňovacieho návrhu je spresniť, že táto výnimka sa bude z rovnakých dôvodov vzťahovať aj na činnosti vysielateľov v oblasti internetu [*neoficiálny preklad*]“.

42 Rovnako bolo poukázané na toto vloženie v stanovisku Komisie k zmenám navrhnutým Európskym parlamentom k spoločnej pozícii Rady zo 14. augusta 2003 [KOM(2003) 503 v konečnom znení]. Tento dokument na strane 4 v súvislosti so zmenou 25 uvádza, že „zmena podľa jej odôvodnenia mení článok 16 písm. b) s cieľom spresniť, že výnimka sa má vzťahovať aj na vysielateľov v oblasti internetu [*neoficiálny preklad*]“.

43 V dôsledku toho Všeobecný súd v bode 49 napadnutého rozsudku správne konštatoval, že doplnenie výrazu „určeného na vysielanie“ do článku 16 písm. b) smernice 2004/18 neodráža úmysel rozšíriť rozsah spornej výnimky na zákazky zadávané akýmkoľvek verejným obstarávateľom v súvislosti s programovým materiálom určeným na vysielanie vysielateľmi.

44 V treťom rade, pokiaľ ide o sériu tvrdení týkajúcich sa teleologického výkladu článku 16 písm. b) smernice 2004/18, treba uviesť, že z dôvodov uvedených v bodoch 40 až 43 tohto rozsudku treba argumentáciu Českej republiky uvedenú v bode 24 tohto rozsudku zamietnuť.

45 Tvrdenia, ktoré uvádza tento členský štát a ktoré sú uvedené v bodoch 23, 25 a 26 tohto rozsudku, tiež nemôžu uspieť.

46 Treba totiž konštatovať, že Všeobecný súd v bode 31 napadnutého rozsudku uviedol, že článok 16 písm. b) smernice 2004/18 vylučuje uplatnenie pravidiel verejného obstarávania na niektoré audiovizuálne služby v oblasti vysielania s cieľom zohľadniť v súlade s odôvodnením 25 tejto smernice kultúrne a sociálne aspekty, pre ktoré je takéto uplatnenie nevhodné. Hoci je pravda, ako uvádza Česká republika, že toto odôvodnenie 25 neuvádza vysielateľov, táto okolnosť nemôže vyvrátiť ani potvrdiť výklad Všeobecného súdu.

47 Hoci sa okolnosti prejednávanej veci odlišujú od okolností, ktoré viedli k vydaniu rozsudku z 13. decembra 2007, Bayerischer Rundfunk a i. (C-337/06, EU:C:2007:786), Všeobecný súd v bodoch 35 až 38 napadnutého rozsudku správne pripomenul, že z tohto rozsudku, predovšetkým z jeho bodov 62 a 64, vyplýva, že Súdny dvor spresnil, že najmä vzhľadom na uvedené odôvodnenie 25 sa vylúčenie uplatnenia smernice týkajúce sa verejného obstarávania služieb zaoberá výlučne verejnými obstarávaniami, ktorých predmetom sú služby, ktoré súvisia so samotným poslaním vysielateľov. Naopak, na verejné obstarávanie služieb, ktoré nesúvisia s činnosťou potrebnou na plnenie poslania verejnej služby týchto verejnoprávnych prevádzkovateľov vysielania v pravom zmysle slova, sa vzťahujú pravidlá Únie.

48 Treba poznamenať, že vzhľadom na to, že článok 16 písm. b) smernice 2004/18 má povahu výnimky, treba ho vykladať reštriktívne (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. decembra 2017, Compania Nazioneională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, C-408/16, EU:C:2017:940,

bod 45 a citovanú judikatúru). Sporná výnimka sa teda má vykladať tak, že sa vzťahuje len na zákazky zadávané vysielateľmi ako verejnými obstarávateľmi na účely plnenia ich poslania verejnej služby.

49 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 39 napadnutého rozsudku uviedol, že sporná výnimka sa týka len verejných obstarávateľov, ktorí sú vysielateľmi, a v bode 57 tohto rozsudku odmietol opačné tvrdenie uplatnené Českou republikou.

50 Vo štvrtom a poslednom rade, pokiaľ ide o sériu tvrdení uvádzaných Českou republikou a spomenutých v bode 27 tohto rozsudku, ktorými tento štát spochybňuje systematický výklad článku 16 písm. b) smernice 2004/18 použitý Všeobecným súdom, treba konštatovať, že jej nemožno vyhovieť.

51 V prvom rade totiž Všeobecný súd v bode 59 napadnutého rozsudku konštatoval bez toho, aby to Česká republika spochybnila, že výnimky stanovené v tomto článku 16 možno definovať vo vzťahu k predmetu dotknutých zákaziek, identite ich poskytovateľa alebo zároveň ich predmetom a podmienkami spojenými s ich verejným obstarávateľom. Všeobecný súd preto v bode 61 napadnutého rozsudku správne konštatoval, že „nič nevylučuje, aby viaceré zákazky uvedené v tom istom písmene nachádzajúcom sa v článku 16 [tejto] smernice boli definované odlišne, a to najmä vo vzťahu k ich predmetu, ich verejnému obstarávateľovi alebo ich poskytovateľovi“. Podľa systematického výkladu teda prichádza do úvahy, že na účely uplatnenia článku 16 písm. b) smernice 2004/18 zákazky, ktorých predmetom je vysielací čas, môžu byť zadávané tak vysielateľmi, ako aj inými verejnými obstarávateľmi, zatiaľ čo zákazky, ktorých predmetom je programový materiál môžu byť v súlade s cieľom sledovaným spornou výnimkou zadávané len vysielateľmi.

52 Ďalej treba uviesť, ako uvádza Komisia, že Česká republika nekritizuje body 50 a 51 napadnutého rozsudku, ktoré sa týkajú ďalšieho prvku, ktorý treba zohľadniť v rámci systematického výkladu článku 16 písm. b) smernice 2004/18. Z toho vyplýva, že na služby, ktoré sú predmetom zákaziek uvedených v tomto ustanovení, sa vzťahuje aj výnimka uvedená v poznámke pod čiarou č. 3 prílohy II B tejto smernice, v znení zmenenom nariadením Komisie (ES) č. 213/2008 z 28. novembra 2007 (Ú. v. EÚ L 74, 2008, s. 1), ktorá sa týka „zmlúv na získanie, vývoj, produkciu alebo koprodukciu programového materiálu zo strany vysielajúcich organizácií a zmlúv o vysielacom čase“. Z dôvodov vnútornej koherentnosti smernice 2004/18 treba vychádzať z toho, že sporná výnimka a výnimka stanovená v tejto poznámke pod čiarou č. 3 má rovnaký rozsah. Formulácia uvedenej poznámky pod čiarou č. 3 potvrdzuje, že zatiaľ čo zákazky, ktorých predmetom sú vysielacie časy, môžu byť zadávané tak vysielateľmi, ako aj inými verejnými obstarávateľmi, v prípade zákaziek, ktorých predmetom je programový materiál, sa táto poznámka pod čiarou vzťahuje len na vysielateľov.

53 Napokon vzhľadom na to, že žiadny z účastníkov konania nespochybňuje konštatovanie uvedené v poslednej vete bodu 73 napadnutého rozsudku, podľa ktorého sa smernica 2014/24 neuplatňovala *ratione temporis* na skutkové okolnosti sporu, ako to zdôraznila samotná Česká republika pred Všeobecným súdom, treba konštatovať, že tvrdenia založené na ustanoveniach tejto smernice a na legislatívnom procese, ktorý viedol k jej prijatiu, ako sú tvrdenia uvedené v bode 18 tohto rozsudku, nemôžu vyvrátiť výklad článku 16 písm. b) smernice 2004/18, ktorý Všeobecný súd prijal v prejednávanej veci.

54 Keďže všetky tvrdenia uvedené na podporu jediného odvolacieho dôvodu boli odmietnuté, je potrebné zamietnuť tento odvolací dôvod ako nedôvodný a zamietnuť odvolanie.

O trovách

55 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktorý sa na základe článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku vzťahuje na odvolacie konanie, Súdny dvor uloží účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

56 Keďže Komisia navrhla uložiť Českej republike povinnosť nahradiť trovy konania a Česká republika nemala úspech vo svojom jedinom dôvode, je opodstatnené uložiť jej povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania vynaložené Komisiou.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. **Odvolanie sa zamieta.**

2. **Česká republika znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania vynaložené Európskou komisiou.**

Podpisy